

TARRAGONA

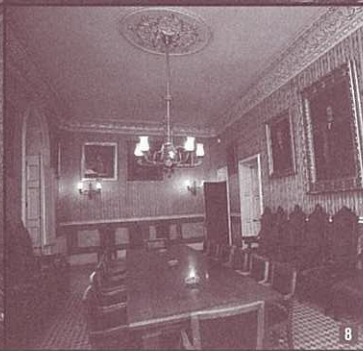
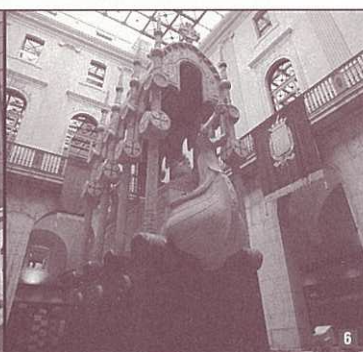
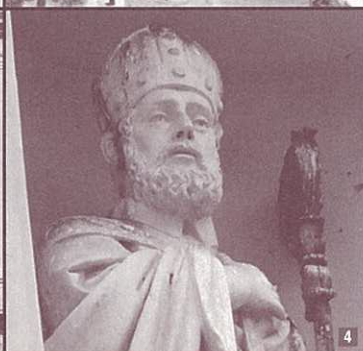
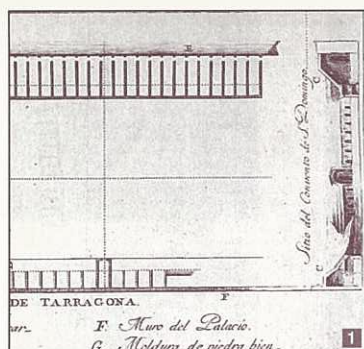
PALAU MUNICIPAL

Història d'un edifici

Ajuntament de
TARRAGONA

Conselleria de Relacions

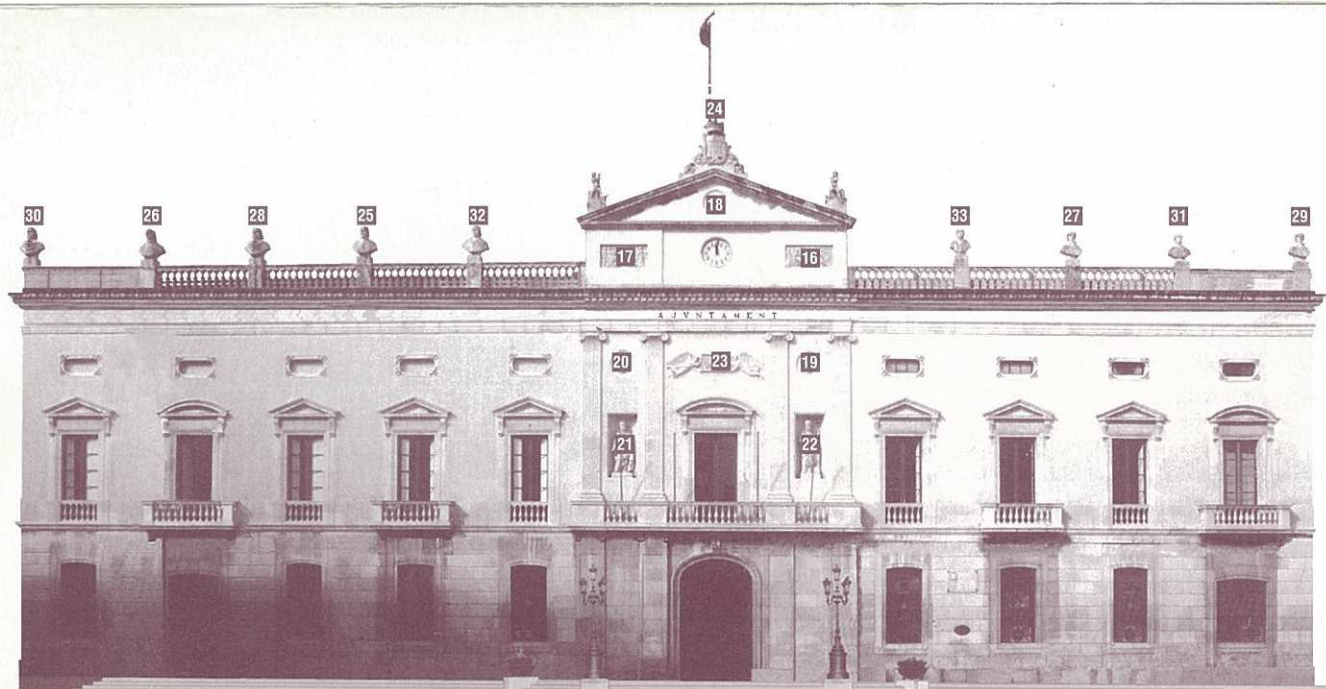
L'edifici de l'Ajuntament de Tarragona ocupa l'espai de les antigues *carceres*, **1** el punt de sortida dels carros, del circ romà de Tàrraco. En època medieval la plaça de la Font s'anomenava plaça del Corral, i des del s. XIII hi havia un convent de franciscans (framenors) **2** on es van celebrar Corts catalanes en temps de Jaume II. Després de diversos trasllats dels franciscans, l'antic convent, que estava situat en l'emplaçament de l'actual edifici, passà a l'orde dels dominics. Així, el 1669 els cònsols de la ciutat de Tarragona van fer donació als dominics dels terrenys per a la construcció del nou convent. El dia 11 de febrer de 1693 es va posar la primera pedra del nou edifici, que, una vegada conclosa l'obra, passà per diverses vicissituds. El 3 de setembre de 1700 va fer explosió l'anomenada Torre Grossa, i es va destruir part del convent. Durant la Guerra de Successió les tropes de Felip V van utilitzar l'edifici com a caserna. L'any 1813, la Guerra del Francès va significar la crema de l'església i el convent, que hagué de ser reconstruït.

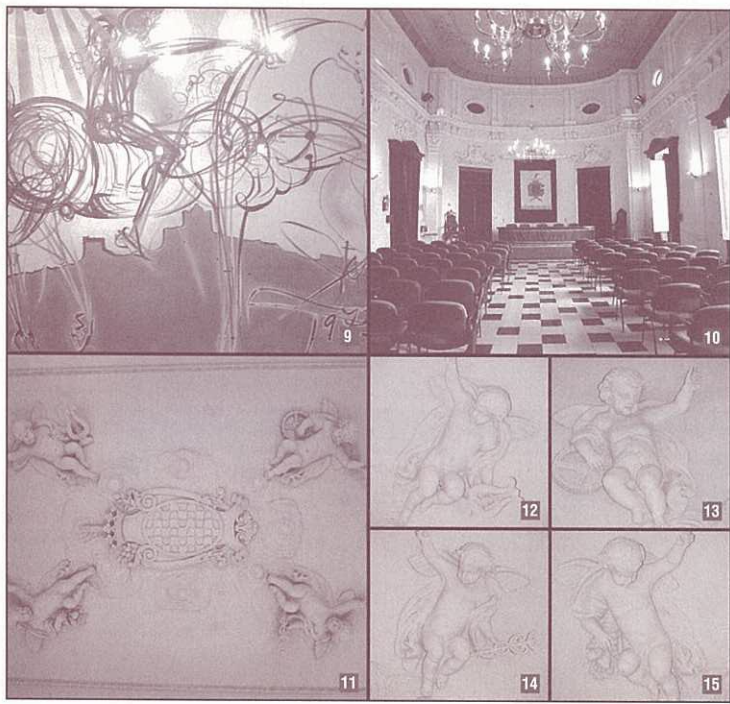
L'edifici va ser, fins a la Desamortització del 1835, convent dels dominics, denominació que encara es recorda en dos carrers veïns: Sant Domènec i Rere Sant Domènec. Tres anys després, el 1838, s'iniciava el seu ús com a seu de les corporacions municipal i provincial. Per tant, a mitjans del segle XIX ja s'havia consumat el trasllat de les dependències municipals de l'Antic Ajuntament del carrer Major a aquest nou emplaçament.

La façana **3** va ser dissenyada pels arquitectes Francesc Barba i Francesc Rossell entre 1861-65, i representa en estil neoclàssic diverses al·legories de la història tant de la ciutat com de la província, ja que fins al 1986 va allotjar-s'hi la Diputació Provincial. L'obra d'escultures i relleus **4** de la façana és de Bernat Verderol. Pel que fa a materials, hi trobem utilitzada en planta baixa la pedra anomenada Iliús, el marbre de Carrara en les balustrades dels balcons i la pedra sorrenca del país en els remats arquitectònics i ornamentació escultòrica superior. Les obres de la gran escalinata interior **5** i la decoració del saló de sessions es realitzaren entre 1888 i 1899 i van ser dirigides per l'arquitecte Ramon Salas i Ricomà.

En un dels claustres de l'edifici es conserva el mausoleu modernista **6** de l'arquitecte Lluís Domènech i Muntaner dedicat al rei Jaume I, datat el 1907, i que va ser instal·lat el 1992. Aquest extraordinari monument, que va ser creat per contenir-hi les despulles del rei conqueridor, va restar oblidat en un magatzem de la catedral durant gairebé seixanta anys.

És digne de remarcar el Saló de Sessions **7** on se celebren els plenaris municipals. S'hi exposen quadres pintats a l'oli d'antics reis i les seves esposes, i a la presidència es troben el quadre del Cap d'Estat i el bust del president de la Generalitat. És remarcable també l'enteixinat de finals del segle XIX, amb relleus

laterals i plaques al·lusives a nomenaments honorífics. Des d'aquest saló es pot accedir a un altre de més petit anomenat dels Tarragonins Il·lustres **8** (popularment Saló dels Penjats), en el qual es conserven els quadres de tarragonins que, per les seves actuacions destacades en pro de la ciutat, han merescut aquesta distinció especial del municipi. En el corredor que accedeix a alcaldia hi localitzem diversos quadres amb pintures i gravats antics, entre els quals destaca l'obra de Salvador Dalí **9** en commemoració del bimil·lenari de l'estada de l'emperador August a Tàrraco (1973).

El Saló d'Actes **10** correspon a l'antic Saló de Sessions de la Diputació Provincial, i conserva en el sostre un gran escut ornamental **11** en escaiola sostingut per quatre grans àngels amb al·legories de la música, **12** la indústria, **13** el comerç **14** i l'agricultura. **15**

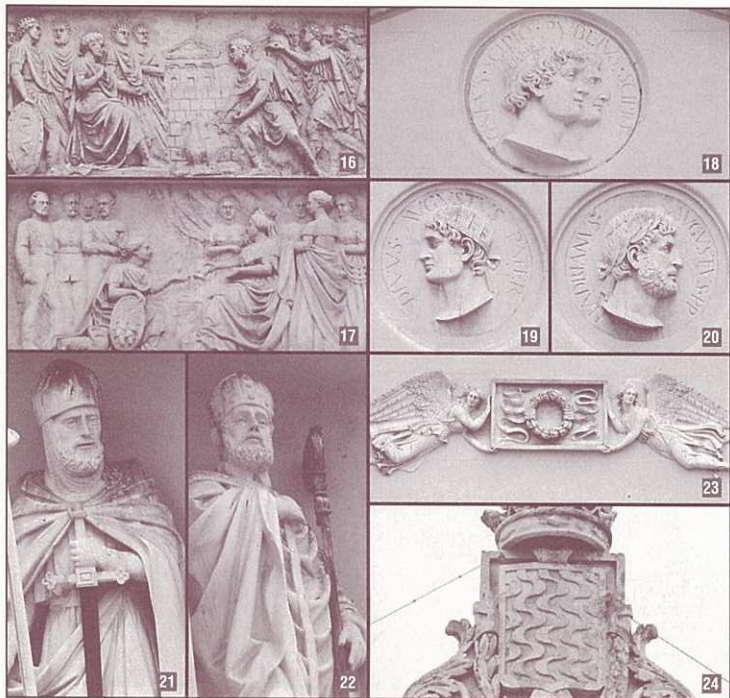
A la façana, d'ordre jònic, trobem diversos relleus: el de la part més alta, a la dreta, **16** representa l'anada d'una ambaixada de tarragonins rebuts per Juli Cèsar. A l'esquerra veiem un altre relleu **17** que representa la concessió, el 1856, per la reina Isabel II, dels títols i honors de què ara gaudeix la ciutat, com queda patent en l'escut vigent.

Més avall hi ha un medalló **18** que representa els germans Escipions, els generals romans fundadors de la ciutat l'any 218 aC.

Més avall hi ha dos medallons més que representen els bustos d'August **19** i d'Adrià, **20** emperadors romans especialment vinculats a la nostra ciutat, ja que hi residiren.

Al costat del balcó principal trobem les estàtues de dos personatges crucials de la reconquesta de la ciutat: Robert d'Aguiló, **21** o Bordet, el normand que fou el primer i únic príncep de Tarragona, i sant Oleguer, **22** bisbe de Barcelona, que fou el primer arquebisbe de la seu restaurada. Sobre el balcó principal hi trobem un rectangle amb decoració sostingut per dos àngels **23** que antigament havia contingut el nom de la plaça. Corona l'edifici un gran escut de la ciutat. **24**

Als dos costats de la part superior de l'edifici hi ha els bustos de tot un seguit de personatges:

- 25 PAU OROSI**
Historiador
(Tarragona?, s. V dC)
- 26 LLUÍS PONÇ D'ICART**
Historiador i arqueòleg
(Tarragona, ca. 1518 - 1578)
- 27 FRANCESC VICENT GARCIA,**
Rector de Vallfogona
Escriptor
(Tortosa, ca. 1572 - 1623)
- 28 PERE VIRGILI**
Cirurgià
(Vilallonga 1714 - 1776)
- 29 ANTONI GIMBERNAT**
Cirurgià
(Cambrils 1734 - Madrid 1816)
- 30 ANTONI MARTÍ I FRANQUÉS**
Científic
(Altafulla 1750 - Tarragona 1832)

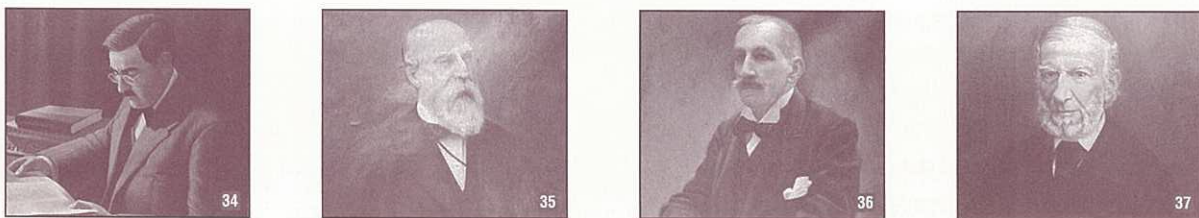

- 31 PRÒSPER DE BOFARULL I MASCARÓ**
Historiador
(Reus 1777 - Barcelona 1859)
- 32 JOAQUIM DE SANTIYÁN I VALDIVIELSO**
L'arquebisbe urbanista
(Arce 1773 - Tarragona 1783)
- 33 JOAN SMITH**
Impulsor del port modern
(Irlanda ca. 1756 - Tarragona 1809)

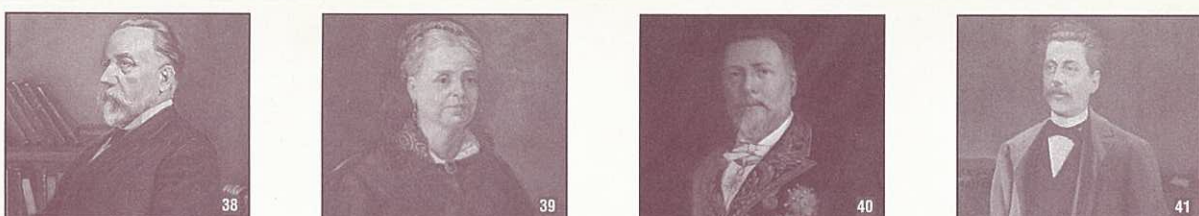
GALERIA DE TARRAGONINS IL·LUSTRES

- 34 ANTONI ROVIRA I VIRGILI**
Polític, historiador i periodista
(Tarragona 1882 - Perpinyà 1949)
- 35 EDUARD SAAVEDRA I MORAGAS**
Enginyer de camins, polític i acadèmic
(Tarragona 1829 - Madrid 1912)
- 36 EMILI MORERA I LLAURADÓ**
Historiador, periodista i acadèmic
(Tarragona 1846 - 1918)
- 37 BONAVENTURA HERNÁNDEZ I SANAHUJA**
Arqueòleg, primer director del Museu Arqueològic
(Tarragona 1810 - 1891)

- 38 JOSEP PIN I SOLER**
Autor literari
(Tarragona 1842 - Barcelona 1927)
- 39 MARIA JOSEPA MASSANÉS I DALMAU**
Poetessa
(Tarragona 1811 - Barcelona 1887)
- 40 PERE ANTONI TORRES I JORDI**
Polític i periodista
(Tarragona 1843 - l'Espuga de Francolí 1901)
- 41 JOSEP YXART I DE MORAGAS**
Crític literari
(Tarragona 1852 - 1895)

- 42 DOMÈNEC BATEI I MESTRES**
Militar
(Tarragona 1872 - Burgos 1936)
- 43 PERE LLORET I ORDEIX**
Aldede de Tarragona
(Tarragona 1872 - 1967)
- 44 EDUARD TORROJA I CABALLÉ**
Científic, geòmetra i arquitecte
(Tarragona 1847 - Madrid 1918)
- 45 PLÀCID MARIA DE MONTOLIU I DE SARRIERA,**
Marquès de Montoliu
Aldede de Tarragona
(Tarragona 1828 - 1899)

ROTONDA

- 46 JOSEP GRAMUNT I SUBIELA**
Notari i bibliòfil
(Tarragona 1893 - Barcelona 1968)
Escultura de Jordi Vila Col·leforms (1993)
- 47 JOSEP MARIA JUJOL I GIBERT**
Arquitecte
(Tarragona 1879 - Barcelona 1949)
Escultura de Bruno Gallart (2002)
- 48 WILLIAM TARIN I NAURER**
Fundador del Club Gimnàstic
(Lausana 1869 - Madrid 1926)
Escultura de Salvador Martorell (1981)
- 49 BONAVENTURA HERNÁNDEZ I SANAHUJA**
Arqueòleg
(Tarragona 1810 - 1891)
Escultura de Carles Mani (1991)

